

סו.

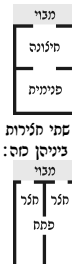
הדר פרק עשי עירובין

מסורת הש"ס

(א) בַּסִּימָן: הַאֲסוּרָה, (ב) [דף
סג: א, ג] [לעיל דף סב: א,
ד] [שייך לעיל, ה] ז"ל ואין
מערבין אין מבטלין כו',
(ו) [עמוד ב, ז] (ז) [דף סט: א,
ח] [דף סב: א, ט] [דף סד: א,

הגהות הב"ח

(א) גמרא ב' חלירו' זו
לפנים מזו כזה:

(א) תום' ד"ה דלמא וכו'
 ויזון שהיה מעיל באן
 עירוב מנא לי' (ד) בא"ד
 הבה"ה כי לא אחרני כל"ל
 ומצינא ה"ג נמחק:
 (ה) בא"ד כגון עירב דך
 הפסחא. נ"ב ע"ל דף ע"ג:
 (ו) ד"ה יפה וכו' ולקמן
 בסוף שמעתא. נ"ב דס"ו
 ע"א: (ז) ד"ה מערב וכו'
 וי"ל דהמא ביירי ששניהם
 שותפים:

נֹלָא מִהּ מַעֲרַב אִפִּי בִּפְחוֹם דְּו'. לְקוּלָּא אֶקְסִינְהוּ רַבִּי יוֹחָנָן וְלֹא
לְחֻמוֹרָא דְּכָל צִירוּבִין לְהֶקֶל: וְהָא מַעֲרַב אִפִּי שְׂכִירו וְקִיטו. דַּכְרִי
אִפִּי שְׂרָאֵל הוּא כְּדֹאמֶר לְעִיל (דף סד.) נוֹתֵן עִירוֹבוּ וְדִיו: אִף שׁוֹכֵר
אִפִּי שְׂכִירו וְקִיטו. דַּכְרִי הוּא נִכְרִי הוּא מַשְׁכִּיר רַשׁוּת אֲדוֹנִיו לְדִירוֹ
הַחֹזֵק: אֶחָד מַעֲרַב ע"י כּוֹלֵן. כִּבּוּן

ז' תצירות ופתח ציינה וזכו לערב
זו עם זו אחד מולך עירובה של זו
לתוך של זו והיו שלם לחציו כדמיו
בהאי פירקא (דף ע"ג): חמשה שגבו את
עירובן כשהן מולין אותו למקום אחד
אחד מולך ע"י כולן: חמשה: ישראל
ששיריו עם הככר בחצר אחת אחד
מהן שוכר מן הנכרי בשביל כולן: הדי
בה ר"א. בה מילתא דאמרן לעיל [סה]:
ששכרו מן הנכרי ואח"כ ביטלו. הדי
לשון מריס כמו בה תיבא דמס' ע"ו
(דף י"א): כלומר מעיין ומחשב לדעת
שעמו של דבר: כל מקום אסורין.
זה על זה בלא עירוב ואם היו רואין
לעצב יכולין לערב: מבטלין. אם
שכחו ולא עירבו מבטלין רשותן לאחד
מהן והיו כוליה חזר ידידיה ותיבא
מותרת לטלטל בכולה ובלבד שלא
יוראו מן הבאים לחזר אלא מביתו של
איתו יחד בלבד: כל מקום לאסוי
שפי תצירות ופתח ציינה מוז. דהיכא דלא
עירבה שפימית לענין אסרה אחיצונה
אפי' לרבנן דפלגי עליה דרש"ע מדרו
דרגל האוסרת* במקומה אסרת של

במקומה כגון בחילונים משום דריסת הרגל שיש לה עליה ואם ראתה לערב עמה מערבין ואם שכחו ולא עירצו מבטלין בני פנימית רשותן לבני חילונה אותו דריסת הרגל שיש לה עליה: **שם חילונות**. פתוחות למבוי או לרשות הרבים ופתח ביניהן מערבין אם רואין ואם לא עירבו זו עם זו מותרת לעצמה וזו מותרת לעצמה: **אין מבטלין**. אם הוצרכו לנטולטל מזו לזו אין מבטלין רשות של זו לזו דלא תקון רבנן ביטול רשות אלא היכא דאסרי עליהו: **לאז לאסויי נכרי**. שדר עם שני ישראלים בחדר שאוסרין אותן שני ישראלים זה על זה ואין יכולין לערב בשביל הנכרי וקאמרין דאין מבטלין: **ואי אלא**. נכרי מאתמול אחאי קרי להו אוסרין ואין מערבין הא מזל לעירובי ונמיגר: **אלא**

נכרי ור' יוחנן דבסמוך נמי לטעמיה דאמר ^a נהגו העם כר"א בן בן יעקב דהא אביי ורבא קיימי

(א) **איִקלעו** לַהֲהוּא פּוֹנֵדֵק ב'ו'. פירש צוקערמס היז עס הרבה
 בהם פונדק יש צו חדרים הרבה פתוחין לחצר והאכסנא
 כמו חצורה ששמה צטרקלין: **יפה עשייתם ששברתם**. רבינו חנניה
 שאוסרין (ב) אין מערערין ואין מצטלין דבכל דוכתא קיימנן לן כרי יוחנן
 דייק צרייטא כשמואל דמניא כל שנאסר למקצת שבת נאסר לכל השבת
 בשבת זה הכלל לאתויי מת נכרי בשבת דאין מצטלין ולקמן (ג) בסוף
 דמיתא תרתי ערדין חדא מביעיא ש"מ לא מיתוקמא הדיא צרייטא
 דלא ביטול דלא משתרי כשמת הנכרי אפי"ש עשריו מע"ש אפי"ש צרייטא
 בקוף ששעתא דאין מצטלין ודומיא דהכי קאמר לאתויי מת נכרי
 דצרייטא לאתויי מילתא אחריית מ"מ מדנקט סתמא דהש"ס הכי
 ומומכר ליאסר בשבת דלא הוי אלא כמתנה צעלמא שאין עושין א
 שמואל לעיל אפי" שכירו ולקטיו של נכרי נותן עירובו דזיו ואס תא
 יוחנן האי קצרה דקאמר ר' יוחנן הסם ישראל ונכרי שהיו דרים צציי
 שותפים בצית ישראל ונכרי דלא הוי כשכירו ולקטיו דהכל ועוד
 שלא יוכל הנכרי להשתמש צו דהוי השתא הנכרי מסולק מישראל וא
 גוונא איכא לאוקמי הדיא דירושלמי: **בזל** מקום שאוסרין ומערערין
 בסמוך אין ביטול רשות בחצרות ואפי" כהן מקום רצא לקמן (ד) אליבי
 מצטלין ומה שמפרש כאן כגון שתי חצירות זו לפניו מזו לקמן (ה) לאבי

ואני דאתא מתאמוס לונר מתאמוס. דאס אין הנכרי רואה להשיב
דשרי יחיד במקום נכרי הא אמרינן לעיל ^ט דאין הציטול עוי
והפילו מתרצה היום להשכיר או שמת ועל זה קאמרינן דאין מצטלין
להשכיר אכמי מערבין קרינא ביה דכיון דאס היה אמוס מתרצה

דחוו כוילהו לאיערובי מאתמול לפיך אין בטל העירוב שלהן כלל
והם אין שייך לומר כלל שבת האילץ והזמנה הותרה ולא תיטבול עירוב
שלהן כשיבא הנכני בשבת וזה אין נראה לפרש כלל דכאן לא יעירבו
ולפיכך לא סגי בשכירות לחוד בלא ביטול דהא על כרחך היו יכולין
לעבד כלל כדפרישית לעיל דהלכא

ז תהו בה נהרדעי ומי
יוחנן שוכר כמערב
ערב מבעוד יום אף
מערב ואפילו בפחות
בפחות משוה פרוטה
ורו ולקוטו אף שוכר
ומה מערב חמשה
אחד מערב ע"י כולל
ריון בחצר אחת אחד
רבי אלעזר אמר רבי
אמר רב ששת גברא
אמי תהיא רב"א הא

(ז) *ג' כ' לא
 אמר' שבת הוול
 הוהרה הוהרה
 אלה במקום שיל
 לעמוד ולהקיים כל
 השבת כגון עירב
 דקר הפתח (ה) ונתת
 לך ויטעל קורמו ו
 לחיו ומכאן יש להודיע
 היכא שא' מצני מלך
 אחת ההיר גוסס
 בשבת העירוב וערבו
 עמו שצטל העירוב
 הוול ורוב גוסס
 וימחה או יחיו רחוי
 להקיים כל השבת
 ע"כ לשון בה"ה
 שס' רבי מלך
 מרטנובורג ז"ל

מורת עירוב וי"ל כיון שאם לא היה מתרצה להשכיר לא היה מועיל
ביטול משום דא"כ ביטלת מורת עירוב אין לחלק בין מתרצה לשאינו
מתרצה ולטעו אמירת הנכרי תגרום הביטול שיועיל כשאיננו
מתרצה לכס להשכיר או לא יועיל כשאיננו לא מתרצה לכס ועוד
י"ל דהני אמוראי כפירא לכו כר"מ דלמך אסור יחיד במקום
ועקב אכל אמורי לא מורינן אכל אגן כפירא קן ודאי כרבי אליעזר
ותיה עובדא דהמן בר רמקא:

במים של ישראלים שהיו אוסרים זה על זה ויש פירושם שמונה נכנסין בהן ואוסרין זה על זה וגם זה אמת דכי האי גוונא נמי אסרי פסק ר' יוחנן אע"ג דשמואל פליג עליה בסמוך דקסבר דכל מקום צדי שמואל וכדברי הנימקל בעירוב ואומר ר"י דלקמן בפירקין (דף ע"ג) כולה כגון שני במים צדי רשות הרבים והקיפוס נכרים מחציה ומעמחא אמרינן דמת נכרי בשבת אליבא דמ"ד שוכרין לא תיבעי לך דר' יוחנן דלמר שוכרין ודוחק לומר דלאתוי מת נכרי בשבת איירי מהני שדרי הקיפוס נכרים מחציה איירי אפי' ע"י ביטול כדאמרין בשבת דרין מצטלין נכרים אמ"ל שר' יוחנן היה מעמיד זה ההלל ע מינה דהכי הלכתא: **יפה עשיתם ששברתם**. לא דמי למקח ולא להסיר טלטול: **מערב אפי'** שבידו ולקישו. פירוש כדאמר ר' דהבא אליבא דר' יוחנן קיימא ובירושלמי משמע דלית ליה לרבי ואלא אחד צריך ישראל לנטול והנכרי להשכיר ויש לומר (א) דהתם ששניהם נחלקו דאם ייחד הנכרי לישראל שהוא שכירו ולקישו חדר אחד יכול לטקל הישראל בכה"ג לא אמרינן נותן עירובו ודיו ובכי האי דבשמואל. האי כללא לאו דוקא בכל מקום דהרי חורבה שאמר שמואל **מערבא דפי'** צ' אצרות זו פנים מזו פעמים מצטלין ופעמים אין צדא לאותו ענין שפירש לקמן והוא מלי למימר כגון אנשי חצר ששכח לקמן (א) ולא אצטרך ליה לאשמעינן האי:

מה יבול ציטול להועיל אע"ג דשמואל אית ליה לעיל *) הלכה כראש"י
 וזו יחד במקום נכרי משום דא"כ בטלת מורת עירוב מאותו מצי
 משום דמאתמול לא היו יכולים לערב לפי שלא נתרצה להם מאתמול
 יו יכולין לערב וכשכרו היום ממנו או שמת יכולין לבטל שפיר:

לד א מיי פ"ב מהל'
עירובין הל"ב סמג
עשין דרבנן א טושו"ע
א"ח"ח סימן שפג וס"י שפג
סעי' ה בהגה':
ב מיי שס טושו"ע א"ח"ח
ס"י שפג סעי' ה:
ג מיי שס טושו"ע שס
סעי' יא':
לה ד מיי שס הלכה י
סמג שס טור שו"ע
א"ח"ח סימן שפג סעיף ט:

רבינו חננאל

ופיה עשיתם. ששכרתם.
 ויהי והאיר יוחנן שוכר
 מעברתו, ממי לא
 מעברתו, ממי לא
 שוכר מעברתו יום אף
 שוכר מעברתו [ויש].
 ודחינו לא שוכר כמעבר,
 מה מעבר אפי' בפחות
 אף שוכר
 משאולו פחותה
 אפי' פחותה
 שוכר אפילו
 ששכרו ולקטנו אף שוכר
 [וזו מעבר וזו] שיגבר
 עירובן אחד מולין
 זה על כולו, אף שוכר
 ששוריו בחצר אחת,
 [ואחריה שוכר על ידי כולו.
 ר"ח אלעזר. בהו]
 דרי יוחנן עשה השוכר
 מכלכל שרות, ואמר
 מה מכלל שרות אפי'
 נשבעה, דרתון ביה הילל
 אומרם אפי' משתחשך
 אף שוכר יום משתחשך,
 אף הכי קשיא דשמואל,
 דאמר לא מקום משכילין,
 נגון
 שתי תצרתו וזו לפנים
 מה אסורין בה הנתינת
 על הציצתו ויש לערב
 וזו עם זו ומותרין, לפיכך
 שתי העירוב מותרין
 אם שכח אחד מהן
 עירב יכול לכל
 ששולתו מזה לזה.
 במקום [שאין מערבין]
 [שמערינן] ואסורין,
 נגון שתי תצרתו וזה
 נגון ככולו אחד נפרץ
 שתי תצרות, נפרץ
 ככולו עד י' אמות
 מותר מה שהיה כפתה,
 אף שותמין אותו מערבין
 שנים, כח חצר בפני
 עצמה, ויהי אסורתו וזה
 וזו, ואם רצו ופתחתו
 מערבין אחד, נגון אילו
 מערבין מזה לזה, וכן
 חצרו מערבין אחד.
 ואין מערבין בה, פי' און
 בה חירת עירובן כון
 דדאריה בה גוי, ואמר
 שמואל לא מקום שאסורין
 מערבין, כענין
 שאסורין אף מכלילין.
 שאסורין (בה) ואין
 מערבין בה היכי דמי
 דלא דדאריה בה גוי, ואמר
 גויי גויי נאמנאלי הוה
 הלוי מנייה כבידעו.